

Sygn. akt I PK 273/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa I. P.
przeciwko U. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lipca 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 stycznia 2015 r.,

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od I. P. na rzecz U. Spółki z o.o. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód I. P. domagał się zasądzenia od U. Spółki z o.o.: 1) kwoty 61.737,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2008 r. tytułem niewypłaconych

części rocznych premii motywacyjnych za lata obrotowe 2006/2007 i 2007/2008; 2) kwoty 116.965,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2009 r. tytułem niewypłaconej części premii motywacyjnej za rok obrotowy 2008/2009; 3) skapitalizowanych odsetek za okres od 7 marca 2008 r. do 28 kwietnia 2009 r. w kwocie 4.940,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypłacie kwoty 35.999,59 zł z tytułu premii motywacyjnej za rok 2006/2007; 4) skapitalizowanych odsetek za okres od 1 grudnia 2008 r. do 29 września 2009 r. w kwocie 3.960,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypłacie kwoty 36.896,97 zł z tytułu premii motywacyjnej za rok 2007/2008.

Wyrokiem z dnia 28 października 2013 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od pozwanej Spółki na rzecz powoda kwotę 1.206,61 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od niewypłaconej w terminie premii za rok 2007/2008 (pkt 1) oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2).

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia. Powód zatrudniony był w pozwanej Spółce od 1 listopada 1993 r. do 30 czerwca 2010 r., ostatnio na stanowisku dyrektora działu w Biurze Regionalnym w K. (dział sprzedaży bezpośredniej). Zgodnie z pkt 2.3 obowiązującego w Spółce od 1 października 2006 r. regulaminu programu premii motywacyjnej, na wynagrodzenie całkowite pracownika składały się wynagrodzenie zasadnicze i premia motywacyjna. Wysokość wynagrodzenia całkowitego traktowana była jako 100%. Stosunek całkowitego wynagrodzenia zasadniczego do całkowitego wynagrodzenia zmiennego dla poszczególnych grup stanowisk powinien być uzgodniony każdego roku finansowego przez zarząd Spółki i w przypadku zmian, podany do wiadomości kadry kierowniczej w październiku roku finansowego, którego zmiany te dotyczą. Według ust. 2.4, 2.5 i 2.6 regulaminu, całkowita zakładana wartość procentowa wynagrodzenia zmiennego wynosiła 100%. W skład całkowitej wartości wliczano wszystkie elementy premiowe. Liczba celów nie mogła przekraczać 7, a każdy cel musiał mieć określoną wartość nominalną dla minimalnego poziomu realizacji, tj. 67% (minimalnym rezultatem pozwalającym na wypłatę premii za jego realizację było osiągnięcie 67%) oraz dla poziomu realizacji 100%. Wszystkie cele oraz plany premii odnosiły się do roku finansowego od października do września. Nie istniała górna granica dla realizacji każdego celu na dany rok finansowy.

Zgodnie z pkt 2.5 regulaminu programu premii motywacyjnej obowiązującego od 24 marca 2009 r., w przypadku realizacji kontraktu przez kanał partnerski do klienta znajdującego się na tzw. karcie celów, wartość sprzedaży zaliczana była opiekunowi klienta końcowego oraz opiekunowi partnera. Zaliczenie w rezultat projektu jednorazowego o wartości przekraczającej 25% rocznego celu podlegało indywidualnemu zatwierdzeniu przez zarząd. Warunki uzyskania premii oraz szczegółowy sposób jej obliczania wskazany był w regulaminach premiowania oraz kartach celów. W kartach tych wskazane zostały cztery cele za rok 2006/2007 i po trzy cele za rok 2007/2008 i 2008/2009, wartość celów, ostateczny termin ich realizacji i waga celu określona w procentach. Waga celu w procentach oznaczała taki sam udział procentowy w premii nominalnej. Do karty celów za rok 2008/2009 byli wpisani, jako klienci powoda, Uniwersytet [...] oraz Fundacja B. W latach 2007/08 i 2008/09 zamówienia dotyczące Uniwersytetu nie wpłynęły do pozwanej Spółki dzięki akwizycji powoda, ale innych pracowników. Powód uczestniczył w kontaktach z Uniwersytetem jedynie w latach 2001-2004. Za lata 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009 powód otrzymał tytułem premii motywacyjnej łącznie kwotę 383.110,19 zł, w tym na podstawie ugody pozasądowej z dnia 24 kwietnia 2009 r.

Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy stwierdził, że po pierwsze - należna powodowi premia za rok 2006/2007 wyniosła 179.012,07 zł i została wypłacona w całości. Po drugie - co do premii za rok 2007/2008, to cel nr 1 (sformułowany jako „wpływ zamówień w F. 2007/2008 = 2.000.000 EURO z podziałem kwartalnym: I - 1.520.000 EURO, II - 160.000 EURO, III - 210.000 EURO, IV - 110.000 EURO”) oznaczał projekty z produktami S. oraz produktami obcymi i nie pokrywał się z celem nr 2 (sformułowanym jako „wartość projektów związanych z produktem S. = 650.000 EURO”), który dotyczył wartości sprzedaży wyłącznie produktów S. i promował sprzedaż własnych produktów. Tym samym wartość sprzedaży w ramach tych celów nie pokrywała się, a w konsekwencji wykonanie celu nr 1 i 2 nie było na takim samym poziomie. Po trzecie - co prawda w zakresie celu nr 3 różnica pomiędzy premią należną a wypłaconą powodowi za rok 2007/2008 wynosiła 22.671 zł, kwota ta podlega jednak zarachowaniu na poczet kwot po 36.896,17 zł, wypłaconych powodowi tytułem premii w dniach 28 kwietnia i 29 września 2009 r. na podstawie ugody pozasądowej, co powoduje objęcie jej powagą rzeczy

ugodzonej. Po czwarte - zasadne jest jedynie żądanie powoda zasądzenia skapitalizowanych odsetek od 1 grudnia 2008 r. do 28 kwietnia 2009 r. od wskazanej wyżej kwoty 22.671 zł, powód nie zrzekł się ich bowiem w ramach ugody pozasądowej. Po piąte - odnośnie do premii za rok 2008/2009, to powód nie pracował przy obsłudze Uniwersytetu [...] w tym roku obrachunkowym i nie pozyskał od niego nowych zamówień, chociaż taki cel wpisany był do karty celów powoda. Zamówienia dotyczące tego klienta wpłynęły do Spółki dzięki akwizycji innych pracowników w latach 2007/08 i 2008/09. Ponieważ wynagrodzenie należy się za pracę wykonaną, a nie za sam fakt ujęcia danego klienta w karcie celów, roszczenia powoda za ten rok obrachunkowy nie mogły zostać uwzględnione.

W apelacji od powyższego wyroku powód zaskarżył go w zakresie rozstrzygnięcia co do premii za rok 2006/2007, za rok 2007/2008 odnośnie do celu nr 2, premii za rok 2008/2009 oraz odsetek.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w pkt 2 częściowo i zasądził od pozwanej Spółki na rzecz powoda kwotę 14.450,06 zł tytułem premii za rok 2006/2007 (pkt 1) oraz oddalił apelację w pozostałej części (pkt 2).

Sąd odwoławczy, dzieląc ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, na wstępie swoich rozważań stwierdził, że powód wywodzi swoje roszczenia z regulaminów wynagradzania regulujących zasady nabywania premii. Są to akty normatywne będące źródłami prawa pracy w rozumieniu art. 9 k.p. Do ich wykładni stosuje się zasady obowiązujące przy interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów prawa, co oznacza, że sąd powinien oprzeć się na wykładni językowej, systemowej i funkcjonalnej, a przy ustalaniu należnego pracownikowi wynagrodzenia kierować się wskazaniem zawartymi w powszechnie obowiązujących przepisach Kodeksu pracy, przede wszystkim w art. 78 § 1 i art. 80 k.p. Nie ma natomiast podstaw, aby do interpretacji aktów normatywnych stosować bezpośrednio art. 65 § 2 k.c., określający zasady wykładni oświadczeń woli. Jest to dopuszczalne jedynie posiłkowo w zakresie, w jakim wykładnia językowa i systemowa nie prowadzi do ustalenia normy prawnej zawartej w treści interpretowanych postanowień aktu normatywnego. W tym zakresie Sąd drugiej instancji odwołał się do poglądów zaprezentowanych w wyrokach Sądu

Najwyższego z dnia 18 grudnia 2002 r., I PKN 693/01 (OSNP 2004 nr 2, poz. 205); z dnia 25 lutego 2004 r., I PK 307/03 (OSNP 2004 nr 24, poz. 416); z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 232/08 (OSNP 2011 nr 5-6, poz. 70).

Odnosnie do premii za rok 2007/2008 Sąd odwoławczy wywiódł, że spór co do jej wysokości sprowadzał się do rozstrzygnięcia kwestii, czy cel nr 1, określany jako wpływ zamówień, mógł pokrywać się z celem nr 2, określanym jako wartość (cena do klienta) projektów związanych z produktem S. Jak wynika z wartościowania i obliczania premii za rok 2007/2008, wartość celu nr 1 określono na 2.000.000 zł, a celu nr 2 na 650.000 zł. Premię ustalono na poziomie: cel nr 1 - 50.000 zł, cel nr 2 - 20.000 zł. W odmienny sposób ustalono także procent udziału premii. Obowiązujący w pozwanej Spółce od 2006 r. regulamin premiowania stanowił w pkt 2.5, że konkretne cele do wykonania przez pracownika powinny być uzgodnione między pracownikiem a pracodawcą; w razie braku porozumienia - ostateczny cel ustala menedżer wyższego szczebla. Strony procesu uzgodniły wspólne cele i nie były one sporne. W ocenie Sądu drugiej instancji, ponieważ podstawę nabycia prawa do premii stanowiły przepisy regulaminu oraz realizacja uzgodnionych celów, to dokonując ich interpretacji w pierwszym rzędzie należy odnieść się do zasad wykładni przewidzianych dla interpretacji aktów prawnych (uwzględnić wykładnię językową, logiczną i funkcjonalną), a następnie, z uwagi na sposób ustalenia celów (w formie porozumienia, a w razie jego braku - decyzji przełożonego), posiłkowo zastosować zasady wykładni zawarte w art. 65 § 2 k.c. (zamiar stron i cel umowy). Zdaniem Sądu odwoławczego, interpretacja postanowień regulaminu premii motywacyjnej prowadzi do wniosku, że cel nr 2 dotyczył wyłącznie wartości produktów S. sprzedanych w ramach realizacji konkretnych umów. Wynika to ze zróżnicowania celów, gdzie cel nr 1 obejmował wartość całego zamówienia, a cel nr 2 - wartość produktów S. Z tego względu zróżnicowane zostały parametry tych celów, takie jak wartość, wysokość premii i procentowy udział premii. Ustalając wartość celu nr 1, określonego jako zamówienie, brano pod uwagę wartość objętych tym zamówieniem produktów. Gdyby zatem rozumieć cel nr 2 w sposób wskazywany przez powoda, to doszłoby do powielenia prawa do premii i powód za tę samą pracę otrzymałby dwukrotne wynagrodzenie. Wymagałoby to wyraźnego uregulowania w regulaminie, gdyż taki

stan rzeczy stanowiłby odstępstwo od wynikającej z art. 78 k.p. zasady jednokrotnego wynagradzania za wykonaną pracę. Ponadto, gdyby cel nr 2 miał być tak ustalony jak cel nr 1, to również wszystkie parametry określające sposób jego obliczenia powinny być takie same, a nie zróżnicowane, jak to miało miejsce. W konsekwencji, kierując się postanowieniami regulaminu, ich wykładnią językową, logiczną i funkcjonalną oraz racjonalnością twórcy regulaminu, a nadto mając na uwadze zeznania słuchanego w charakterze świadka członka zarządu do spraw procesowych pozwanej Spółki, Sąd drugiej instancji stanął na stanowisku, że cel nr 2 dotyczył wyłącznie wartości produktów S. zawartych w danych zamówieniach, a w rezultacie żądanie powoda wyrównania premii za rok 2007/2008 jest nieuzasadnione.

Oдноśnie do premii za rok 2008/2009 Sąd drugiej instancji stwierdził, że powództwo w tym zakresie było niezasadne. Po pierwsze, powód nie udowodnił, aby w tym okresie pracował przy obsłudze Uniwersytetu, pomimo tego, iż taki cel miał określony w karcie celów. Po drugie, nie można się zgodzić ze stanowiskiem, że samo wpisanie tego klienta w karcie celów powoda uprawniało go do premii za wykonanie zamówienia. Z pkt 2.5 regulaminu premii motywacyjnej wynika bowiem, że jest ona należna w sytuacji osiągnięcia celu przynajmniej na poziomie 50 %. Oznacza to, że pracownik musi zrealizować przypisany mu cel, aby nabyć prawo do premii. Jest to zgodne z zasadą ekwiwalentności wynagrodzenia za wykonaną pracę. Ponadto, w świetle postanowień regulaminu cele miały być oceniane przez przełożonych oraz zatwierdzane przez zarząd. Uniwersytet podlegał sprzedaży pośredniej, zaś powód był pracownikiem sprzedaży bezpośredniej. Powód nie był również opiekunem Uniwersytetu jako klienta końcowego, gdyż nie brał udziału w sprzedaży na jego rzecz w spornym okresie. Niesporne jest przy tym, że opiekunami uprawnionymi do premii byli inni pracownicy pozwanej Spółki.

Za niezasadne uznał również Sąd odwoławczy żądanie powoda zasądzenia odsetek, gdyż w świetle ugody zawartej w dniu 24 kwietnia 2009 r. strony rozstrzygnęły nią spór co do zaległych premii za lata 2006/2007 i 2007/2008. Zawierając ugodę powód oświadczył, że uzyskane z niej świadczenie w pełni zaspokaja jego roszczenia dotyczące premii i wyczerpuje postępowanie związane ze skierowanym przez niego pismem do pracodawcy. Przedmiotową ugodą powód

zrzekł się tym samym prawa do odsetek od niewypłaconych w terminie premii. W wyrokach z dnia 20 czerwca 2006 r., II PK 317/05 (OSNP 2007 nr 13-14, poz. 185) oraz z dnia 25 lutego 2009 r., II PK 185/08 (OSNP 2010 nr 19-20, poz. 229) Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 84 k.p. dotyczący zakazu zrzeczenia się wynagrodzenia, nie obejmuje swoim zakresem odsetek od nieterminowej wypłaty wynagrodzenia. Odsetki mają bowiem odmienny charakter od wynagrodzenia. Stanowią pewien rodzaj odszkodowania i poglądu tego nie zmienia fakt, że należne są od nieterminowej zapłaty wynagrodzenia. Zdaniem Sądu drugiej instancji, skoro powód w ugodzie oświadczył, że w pełni zaspokaja ona jego roszczenia dotyczące premii i wyczerpuje postępowanie związane z wniesionym w tym zakresie pismem, to uznać należy, iż zrzekł się prawa do odsetek związanych z nieterminową wypłatą premii za rok 2006/2007 i 2007/2008.

W skardze kasacyjnej powód zaskarżył w części wyrok Sądu drugiej instancji w zakresie: 1) oddalenia roszczenia o zasądzenie premii motywacyjnej za rok obrotowy 2008/2009 wraz z odsetkami; 2) oddalenia roszczenia o zasądzenie różnicy pomiędzy wypłaconą a należną premią motywacyjną za lata 2006/2007 oraz 2007/2008 wraz z odsetkami; 3) oddalenia roszczenia o zasądzenie skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w wypłacie na podstawie ugody premii motywacyjnej za lata 2006/2007 oraz 2007/2008; 4) pkt 1 wyroku - co do zasądzenia kwoty 14.450,06 zł bez odsetek ustawowych. Skarżący zarzucił: I. naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 9 § 1 w związku z art. 77² § 1 k.p. w związku z art. 65 § 1 k.c., przez niezastosowanie obowiązującego w pozwanej Spółce regulaminu wynagradzania oraz stanowiącego jego integralną część programu premii motywacyjnej i niezasądzenie w związku z tym na rzecz powoda części należnej mu premii motywacyjnej za rok obrotowy 2008/2009 w związku z nieuprawnionym przyjęciem, że premia z tytułu pozyskania nowego zamówienia od klienta znajdującego się na karcie celów powoda uzależniona była dodatkowo od podjęcia przez niego jeszcze innych działań, podczas gdy stanowisko takie stoi w jawnej sprzeczności z brzmieniem regulaminu wynagradzania oraz stanowiącym jego załącznik programem premii motywacyjnej i treścią karty celów powoda w roku 2008/2009; 2) art. 9 § 1 w związku z art. 77² § 1 k.p. w związku z art. 65 § 1 k.c., przez niezastosowanie obowiązującego w pozwanej Spółce regulaminu

wynagradzania oraz stanowiącego jego integralną część programu premii motywacyjnej i karty celów powoda na rok obrotowy 2007/2008 i niezasądzenie na rzecz powoda części należnej mu premii motywacyjnej za rok obrotowy 2007/2008 w związku z nieuprawnionym przyjęciem, że pozyskane przez powoda zamówienia w tym roku obrotowym nie mogły być jednocześnie zaliczane do podstawy oceny realizacji celu nr 2 i 1, podczas gdy z treści zapisów znajdujących się w karcie celów nie można było wyprowadzić takiego wniosku, co doprowadziło do nieuzasadnionej odmowy wypłacenia powodowi części należnej mu premii za rok obrotowy 2007/2008: II. naruszenie przepisów postępowania w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: 1) art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 84 k.p., przez nierozpoznanie zgłoszonego przez powoda zarzutu nieważności zawartej przez niego z pozwaną Spółką ugody pozasądowej, mocą której powód zrzekł się części należnego mu wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, co stało w jawnej sprzeczności z treścią art. 84 k.p., podczas gdy sąd drugiej instancji związany jest jedynie granicami apelacji oraz zgłoszonymi zarzutami o charakterze proceduralnym, a naruszenia prawa materialnego powinien zbadać z urzędu, jeżeli tylko mieszczą się w granicach zaskarżenia, co doprowadziło do zaniechania rozpoznania przez Sąd odwoławczy, czy ugoda pozasądowa z dnia 24 kwietnia 2009 r. została skutecznie zawarta, podczas gdy z twierdzenia o jej nieważności powód wywodził część ze zgłoszonych w pozwie roszczeń, a zatem niezastosowanie art. 84 k.p. miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ determinowało sposób zaliczania dokonanych przez pozwaną Spółkę wypłat na poczet poszczególnych roszczeń powoda; 2) art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 481 § 1 k.c., przez nierozpoznanie zgłoszonego przez powoda roszczenia o zasądzenie na jego rzecz odsetek ustawowych od kwoty 61.737,74 zł od dnia 1 grudnia 2008 r. do dnia zapłaty tytułem niewypłaconych części premii motywacyjnych za lata 2006/2007 oraz 2007/2008. Pomimo zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji przez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 14.450,06 zł tytułem niewypłaconej części premii motywacyjnej za rok 2006/2007, Sąd odwoławczy zaniechał wskazania, że kwota ta jest zasądzona wraz z należnymi odsetkami, chociaż powód takie żądanie zgłosił.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów. Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Jest więc związany granicami skargi kasacyjnej wyznaczonymi jej podstawami, co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego. Sąd Najwyższy nie jest bowiem uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy może zatem skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono. Zgodnie z utrwalonym poglądem, pod pojęciem podstawy skargi kasacyjnej rozumie się konkretne przepisy prawa, które zostały w niej wskazane z jednoczesnym stwierdzeniem, że wydanie wyroku nastąpiło z ich obrazą i wyjaśnieniem, na czym naruszenie to polegało.

Bezzasadne są zarzuty podniesione w ramach kasacyjnej podstawy naruszenia przepisów postępowania. Według art. 378 § 1 k.p.c., Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego, ustanowiony w tym przepisie obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków, przy czym rozpoznając sprawę na skutek apelacji sąd drugiej instancji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty

dotyczące naruszenia prawa procesowego (por. np. wyroki z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, LEX nr 523541 oraz z dnia 25 listopada 2015 r., IV CSK 55/15, LEX nr 1968452 i powołane w nich orzeczenia).

Naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. skarżący upatruje w nierozważeniu przez Sąd odwoławczy kwestii ważności zawartej przez niego ugody pozasądowej w zakresie ustanowionego w art. 84 k.p. zakazu zrzeczenia się przez pracownika prawa do wynagrodzenia oraz nierozpoznania roszczenia o odsetki, przysługujące z mocy art. 481 § 1 k.c. od zasądzonej przez ten Sąd kwoty 14.450,06 zł. Po pierwsze, skarżący ani w pozwie, ani w apelacji nie formułował żądania stwierdzenia nieważności ugody z dnia 24 kwietnia 2009 r. Nie objął również zaskarżeniem zarachowania przez Sąd pierwszej instancji premii należnej za realizację celu nr 3 w roku obrotowym 2007/2008 na poczet należności wypłaconych mu z tego tytułu na mocy ugody, ograniczając się do zakwestionowania rozstrzygnięcia w zakresie przedmiotowej premii za realizację celu nr 2. Formułowanie w tym zakresie zarzutów dopiero na etapie postępowania kasacyjnego jest niedopuszczalne. Uchodzi również uwadze skarżącego, że Sąd odwoławczy rozważył wynikający z art. 84 k.p. zakaz zrzeczenia się przez pracownika prawa do wynagrodzenia, czego konsekwencją było zasądzenie na rzecz skarżącego dodatkowo kwoty 14.450,06 zł tytułem premii za objęty ugodą rok obrotowy 2006/2007. Po drugie, z motywów zaskarżonego wyroku jasno wynika, że Sąd drugiej instancji rozpoznał apelację w granicach zaskarżenia i ustosunkował się do żądania odsetek przewidzianych w art. 481 § 1 k.c. W ocenie tego Sądu, w ramach zawartej z pracodawcą ugody powód zrezygnował z odsetek (zrzekł się ich) od należnych mu premii za lata 2006/2007 oraz 2007/2008, a do sfery objętej art. 378 § 1 k.p.c. nie należy trafność takiej oceny. Jej podważenie wymagałoby postawienia zarzutów odnoszących się do błędnej wykładni złożonego oświadczenia woli, a przynajmniej nieustalenia rzeczywistej treści ugody. Takich zarzutów skarżący nie formułuje, wobec czego wiążące są dla Sądu Najwyższego ustalenia i oceny prawne dokonane w tym względzie przez Sąd odwoławczy.

Niezasadne są również zarzuty naruszenia prawa materialnego. Obrazy art. 9 § 1 w związku z art. 77² § 1 k.p. w związku z art. 65 § 1 k.c. skarżący w pierwszym rzędzie upatruje w niewłaściwym zastosowaniu przez Sąd drugiej

instancji metod wykładni oświadczeń woli do interpretacji postanowień obowiązujących w pozwanej Spółce regulaminów wynagradzania i premiowania, co doprowadziło - zdaniem skarżącego - do błędnego przyjęcia, że premia należna za rok obrotowy 2008/2009 była uzależniona od aktywności pracownika w zrealizowaniu celu ujętego w jego karcie celów, podczas gdy z postanowień tych jasno wynika, iż wystarczające było samo osiągnięcie tego celu, nawet bez aktywnych działań pracownika. Zarzut ten został nieprawidłowo sformułowany, gdyż skarżący nie łączy zarzucanej obrazy art. 65 § 1 k.c. z art. 300 k.p., pozwalającym na odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy. Co jednak istotniejsze - wbrew twierdzeniom skarżącego - Sąd odwoławczy przy dokonywaniu wykładni postanowień regulaminów nie stosował reguł wykładni oświadczeń woli wskazanych w art. 65 k.c., a do dowodów osobowych odwołał się wyłącznie w kontekście ustalenia, że skarżący nie uczestniczył w zawarciu kontraktu z Uniwersytetem [...]. W swoich rozważaniach Sąd ten zajął jednoznaczne stanowisko, że przy dokonywaniu wykładni źródeł prawa pracy określonych w art. 9 § 1 k.p., w tym regulaminów wynagradzania (o których mowa w art. 77² § 1 k.p.) sąd powinien stosować zasady wykładni normatywnej, kierując się również wskazaniem wynikającymi z art. 78 § 1 i art. 80 k.p. Natomiast zasady wykładni oświadczeń woli mogą być stosowane jedynie posiłkowo, w sytuacji gdy metody wykładni aktów prawnych nie pozwalają na wyjaśnienie treści ich postanowień w inny sposób, jak tylko przy zastosowaniu reguł właściwych dla wykładni oświadczeń woli. Powołując się na treść pkt 2.5 regulaminu premii motywacyjnej, z którego wynika, że premia jest należna w sytuacji osiągnięcia celu przynajmniej na poziomie 50% oraz zasadę ekwiwalentności wynagrodzenia za pracę, Sąd drugiej instancji stwierdził, że prowadzą one do takiej wykładni, iż to „pracownik musi zrealizować przypisany mu cel, aby nabyć prawo do premii”, zaś zrealizowanie tego celu bez udziału pracownika nie uprawnia go do świadczenia premiowego. Co prawda Sąd odwoławczy nie odwołał się jednoznacznie w tym miejscu swoich rozważań do art. 78 § 1 i art. 80 k.p., jednak niewątpliwie z tych właśnie przepisów wynikają zasady uwzględniania przy ustalaniu wynagrodzenia ilości i jakości świadczonej pracy oraz przysługiwania wynagrodzenia za pracę wykonaną.

Natomiast trafność takiej wykładni uchyla się spod kontroli kasacyjnej wobec niepostawienia w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego ani zarzutu naruszenia konkretnych postanowień regulaminu, które - w ocenie skarżącego - zostały błędnie zinterpretowane przez Sąd drugiej instancji, ani zarzutu obrazy art. 78 § 1 lub art. 80 k.p.

W dalszej kolejności skarżący podnosi zarzut naruszenia art. 9 § 1 w związku z art. 77² § 1 k.p. w związku z art. 65 § 1 k.c., mającego polegać na niezastosowaniu przez Sąd drugiej instancji obowiązujących w pozwanej Spółce regulaminów wynagradzania i premiowania oraz karty celów skarżącego w zakresie przypisanych mu do realizacji na rok 2007/2008 celów nr 1 i 2. Dla skuteczności tak sformułowanego zarzutu konieczne było powiązanie go z konkretnymi postanowieniami wskazanych przez skarżącego aktów płacowych, których - jego zdaniem - Sąd odwoławczy nie zastosował. Skarżący nie tylko że takiego zarzutu nie konstruuje, ale nawet nie wskazuje tych postanowień w uzasadnieniu rozważanej podstawy kasacyjnej. Skarżący nie wyjaśnia również, w jakim kontekście łączy obrazę art. 9 § 1 w związku z art. 77² § 1 k.p. z przepisem art. 65 § 1 k.c. (pomijając brak powiązania go z art. 300 k.p., o czym wcześniej była mowa), skoro Sąd drugiej instancji nie stosował dyrektyw wykładni oświadczeń woli do interpretacji postanowień autonomicznych źródeł prawa pracy, a - jak wyżej stwierdzono - Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do snucia domysłów w tym zakresie, gdyż mogłyby one być sprzeczne z intencją skarżącego. Nie wiadomo zatem, czy skarżącemu chodzi o to, że Sąd odwoławczy dyrektyw określonych w art. 65 § 1 k.c. nie zastosował chociaż powinien, czy też wręcz przeciwnie, że wynikające z tego przepisu reguły zastosował, tyle że nieprawidłowo i na czym wadliwość ta miałaby polegać. Ze stanu faktycznego sprawy wynika, że „strony procesu uzgodniły wspólne cele i nie były one sporne”. Sąd drugiej instancji uznał, że z określenia celów nr 1 i 2 wprost wynikało, że ten pierwszy dotyczył wartości wszystkich objętych zamówieniami produktów, zaś drugi - wartości zawartych w zamówieniach produktów S., co - w ocenie tego Sądu - znajdowało potwierdzenie w zróżnicowaniu parametrów określających sposób obliczenia wartości celów, wysokości premii i jej procentowego udziału. Zdaniem Sądu odwoławczego, utożsamienie celu nr 2 z celem nr 1 powodowałoby „powielenie prawa do premii”, a

to z kolei stanowiłoby odstępstwo od zasady jednokrotnego wynagradzania za wykonaną pracę (art. 78 k.p.), a w rezultacie wymagałoby wyraźnego potwierdzenia w postanowieniach aktów płacowych. Skarżący oceny tej nie podważa.

Z tych względów skarga kasacyjna podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

kc